

Měl by proto žalobce nárok na vydání přívěsného vozu podle §§ 366 obč. zák. Poněvadž žalovaný, prodáv ho, nemá ho ve svém držení, přísluší žalující straně nárok na vydání toho, k čemu žalovaný jest povinen podle toho, zda byl bezelstným či obmyslným držitelem (§§ 329, 336 obč. zák.).

Čís. 11320.

Není-li předpisu, jenž by nařizoval opatření proti sesutí sněhu se střech určitého krytu, neručí majitel domu za škodu sesutím sněhu s takové střechy.

(Rozh. ze dne 8. ledna 1932, Rv I 1793/30.)

Žalobkyně byla zasažena sesunuvším se sněhem se střechy domu zalovaných a poraněna. Žaloba proti žalovaným o náhradu škody byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Žalobkyně spatřuje zavinění žalovaných v tom, že opomenuli na střeše svého domu připevniti zařízení k zadržování sněhu a že opomenuli u domu postavit tyče, upozorňující na možnost sesutí sněhu. Opomenutí jest však bezprávné jen když zákon nařizuje pozitivní jednání. Nižší soudy zjistily, že střecha domu žalovaných, se které sníh spadl a porazil žalobkyni, jest normálního odklonu a pokryta lesklými taškami bez kovových opatření k zadržení sněhu po taškách klouzajícího, že však podle stavebního řádu takové zařízení pro střechy s lesklými taškami není nařízeno. Dále zjistily nižší soudy, že není předpisu o ochranných opatřeních na střechách s lesklými taškami v O. a že také není v O. předpisu o tom, by pasanti byli postavením tyčí u domů na možnost sesutí sněhu se střech upozorňováni. Není-li předpisu, který by nařizoval opatření proti sesutí sněhu na takových střechách, jako jest střecha domu žalovaných, a který by se snažil zabrániti náhodnému poškození tohoto rázu (§ 1311 obč. zák.), není tu bezprávného opomenutí, za které by žalovaní ručili, a neposoudil odvolací soud sporný případ nesprávně, uznáv, že nárok žalobkyně na náhradu škody není pro nedostatek zavinění žalovaných opodstatněn.

Čís. 11321.

Ručení dráhy.

Umístění železné tabulky (sklonovníku) při trati tak, že zasahovala do volného prostoru 2.000 m od osy kolejnic, jest příhodou v dopravě podle § 1 zákona ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák., třeba sklonovník zasahoval jen nepatrně do volného prostoru.

V tom, že cestující stál u otevřeného okna železničního vozu v těsné jeho blízkosti, máje loket opřený o horní okraj spuštěného okna a jsa

obrácen ve směru jízdy a, když mu něco padlo do oka, učinil rukou pohyb ven k odstranění cizího tělesa z oka a mávl rukou ven tak daleko, že si prsty poranil o hranu sklonovníku, — jest spatřovati jeho spoluzavinění, ne sice na příhodě v dopravě, nýbrž na úrazu.

(Rozh. ze dne 8. ledna 1932, Rv I 1820/30.)

Žalobce při jízdě vlakem mávl pravou rukou otevřeným oknem ze železničního vozu ven, chtěje si z oka odstraniti předmět, který mu tam padl otevřeným oknem, u něhož stál, a při tom mu narazila na ruku železná tabulka (sklonovník), stojící vedle trati a zranila ho na malíčku pravé ruky. Žalobní nárok proti dráze na náhradu škody uznal procesní soud první stolice důvodem polovicí po právu. Odvolací soud nevyhověl odvolání ani té ani oné strany. Důvody: Žalobce poukazuje k tomu, že první soud shledává jeho spoluzavinění v tom, že prodléval blízko spuštěného okna, a že soud uvádí, že to, že žalobce bezděčně, pocítiv prudkou palčivou bolest v oku, učinil rychlý pohyb k oku a od oka, nelze mu přičísti jako neopatrnost, ježto šlo o pohyby bezděčné vyvolané náhlou neočekávanou bolestí v oku a ve snaze bolest tu co nejrychleji odstraniti. Navazuje na tento názor prvního soudu, uvádí žalobce v odvolání, že, ano šlo o bezděčný pohyb, vyvolaný palčivou bolestí, nelze mu přičítati za zavinění, nepočínal-li si tak, jak by při řádné rozvaze bylo na místě. Dále uvádí žalobce v odvolání, že neprávem první soud shledává jeho zavinění v tom, že stál u otevřeného okna opřen loktem o okraj spuštěného okna, an na jiném místě rozsudku uvádí, že nepokládá vysunutí ruky z otevřeného okna na volné trati, kde není vůbec žádné viditelné překážky, i na vzdálenost přes 40 cm o sobě za neopatrnost, o níž by rozumně bylo lze předpokládati, že by úraz o pevný předmět železniční správou vedle trati v takové blízkosti umístěný mohl nastati. Žalobce uvádí dále, že napadený rozsudek protispisově zjišťuje, že žalobce opřen loktem o horní okraj spuštěného okna měl část ruky v ohnutém lokti z okna vysunutou. Avšak v tomto směru nelze žalobci dáti za pravdu, neboť zjištění to odpovídá tomu, co bylo shledáno při místním ohledání, totiž, že loket žalobcův — tedy část ruky — poněkud vyčníval přes okenní rám z vagonu ven. Soud odvolací nepokládá to, že žalobce stál těsně u okna a byl opřen loktem pravé ruky o horní okraj spuštěného okna a že měl část ruky v ohnutém lokti z okna vysunutou, za neopatrnost, neboť tu ještě nelze mluvit o vyhýbání se z okna a jest obyčejným zjevem, že cestující si takto počínají, aniž by jim v tom bylo průvodčími vlaku zabráňováno, avšak to, že žalobce, jak sám při svém výsledku jako strana udal, stojí u okna, byl čelem obrácen ku předu ve směru jízdy, jest mu v první řadě přičísti za neopatrnost, již má na mysli § 1297 obč. zák. Tento postoj u okna způsobil, že žalobci spadlo něco do oka, což pak vyvolalo jeho vysunutí ruky z okna. Soud odvolací v tomto mávnutí ruky z okna ven vidí další neopatrnost a není toho názoru, že šlo o pohyb bezděčný, za který by žalobce pro náhlou neočekávanou bolest

nebyl zodpovědným. I když byla bolest palčivá, nemohla způsobiti u žalobce takový stav, že by nevěděl, co dělá, a bylo nerozvázným od žalobce, pakliže rukou mávl ven z okna na vzdálenost 40 cm, ano přece každému rozumnému člověku, i když o tom tabulky na vozech železničních nejsou, jest známo, že každé nahýbání z okna jest nebezpečno. Proto o žalobcově vině na úrazu nemůže býti pochyby a odvolací soud sdílí v tom směru názor prvního soudu, že vina ta jest stejná jako vina na straně žalované.

Ani odvolání žalované strany není odůvodněno. Žalovaná strana, provádějíc odvolací důvody, popírá, že šlo v souzeném případě o příhodu v dopravě ve smyslu zákona ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák. a tvrdí, že není příčinná souvislost mezi tím, že tabulka sklonovníku sahala 6 mm do volného profilu, neboť prý by bylo došlo k úrazu, i kdyby sklonovník byl přesně v profilu. Soud odvolací sdílí názor prvního soudu, že šlo o příhodu v dopravě, za niž jest považovati každou nepravidelnost v železničním provozu, která nastala při výkonu, nebo ve příčině výkonu spadajícího do dopravní služby. Touto příhodou v souzeném případě bylo, že umístění železné tabulky (sklonovníku) při trati bylo takové, že zasahovalo do volného prostoru 2.000 m od osy kolejnic měřícího a bylo o sobě způsobilé přivoditi tělesné zranění osob ve viaku cestujících. Okolnost, že toto zasáhnutí do volného profilu bylo nepatrné, a činilo jen 6 mm, mohlo by míti význam, kdyby bylo prokázáno, že k úrazu by bylo došlo, i kdyby sklonovník byl přesně v profilu. To však prokázáno nebylo.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání ani té ani oné strany.

Důvody:

Žalovaný napadá rozsudek potud, pokud bylo uznáno, že žalobní nárok jest důvodem z polovice po právu, a uplatňuje dovolací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s., avšak marně. Odvolací soud v napadeném rozsudku uvedl a odůvodnil, že v souzeném případě jde o příhodu v dopravě podle § 1 zákona čís. 27/69 ř. z. Soud dovolací shledává tento názor odvolacího soudu správným a odkazuje proto především na důvody napadeného rozsudku, které vývody dovolání nebyly ani vyvráceny, ani seslabeny. Dovolatel hájí názor, že příhodou v dopravě jest něco význačného, nepravidelného v železniční dopravě, jakási abnormalita většího rázu, čemuž prý v souzeném případě tak není, an sklonovník zasahuje jen 6 mm a tedy jen nepatrně do volného vzduchového prostoru. S tímto názorem nelze souhlasiti. V teorii i praksi jest již ustálen názor, že se příhodou v dopravě rozumí taková nepravidelnost nejen v dopravě (ve vozbě) samé, nýbrž i v zařízeních k dopravě sloužících, která jest o sobě způsobilá přivoditi poškození nebo smrt člověka a která nastala mimo osobu poškozeného. Za takové zařízení, které s dopravou souvisí a k jejímu bezpečnému provozu slouží, jest považovati i sklonovník, jímž se dává strojvůdci návěští o stoupání a klesání trati. Jest nerozhodné, zda sklonovník postaven od osy kolejnic do volného prostoru

6 mm či 16 mm, a zda je předpis § 30 technických úmluv z 3. května 1908 pro žalovanou stranu závazný, neboť již první soud vycházel z předpokladu, že volný prostor ve zmíněném předpisu technických úmluv předepsaný byl žalovanou stranou pravidelně zachováván a to-muto předpokladu nebylo v odvolacím řízení odporováno a jest jej proto položiti za základ právního posouzení (čís. 4 § 503 c. ř. s.). Byl-li však v jiných případech volný prostor zachováván, ale nikoliv v tomto, z něhož úraz vznikl, jde o nepravidelnost v dopravě, zavazující dráhu podle § 1 zák. čís. 27/69 ř. zák. k náhradě škody. Dovolání žalovaného nebylo v důsledku tohoto právního názoru vyhověno.

Žalobce napadá rozsudek potud, pokud nebylo uznáno, že žalobní nárok jest i druhou polovicí po právu, po případě že nebylo uznáno, že jest mnohem větší částí než polovicí po právu, a pokud byly důsledkem toho útraty prohlášeny za vzájemně zrušené. Jako důvod dovolací uplatňuje též jen čís. 4 § 503 c. ř. s., avšak rovněž marně. Stál-li žalobce, jak zjištěno, u otevřeného okna železničního vozu v těsné jeho blízkosti, máje loket opřený o horní okraj spuštěného okna a jsa obrácen ve směru jízdy, jednal neopatrně a správně k tomu poukázal již první soud, že cestující za takové situace jedná proti požadavku zvýšené opatrnosti při jízdě vlakem, poněvadž musí počítati s tím, že mu něco může padnouti do oka, což se také častěji přihází. Když pak žalobci za této situace skutečně něco do oka padlo a žalobce učinil rukou pohyb ven z okna k odstranění cizího tělesa z oka a mávl rukou ven tak daleko, že prsty u ruky narazil na hranu sklonovníku a na malíčku se při tom zranil, nemůže se omlouvatí bezděčným pohybem, neboť tento pohyb byl jen následkem jeho dřívější neopatrnosti. Nižší soudy uznaly proto správně, že žalobce, který si takto počínal, nezachoval opatrnost vyžadovanou v § 1297 obč. zák. a že si svůj úraz spoluzavinil. Nejde tu sice o spoluzavinění žalobce na příhodě v dopravě podle ustanovení § 2 zák. čís. 27/69 ř. zák., avšak se zákonně předpokládaným zaviněním dráhy sbíhá se tu zavinění a tedy též ručení žalobce za úraz, neboť skutečnost, že sklonovnik zasahoval do volného prostoru, nebyla tu jedinou příčinou nehody, ana se stala současně i neopatrným počínáním žalobce. V takovém případě platí ustanovení § 1304 obč. zák. Také pokud dovolatel brojí proti poměru, kterým bylo určeno dělení škody, není důvodu uchýliti se od názorů nižších soudů.

Čís. 11322.

Silniční parní válec není silostrojem ve smyslu § 1 zákona ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák.

Parní válcovací souprava byla dostatečně osvětlena, byla-li opatřena svítlnou tak, že bylo viděti světlo na několik set kroků. Není zakázáno, by válcovací souprava nebyla umístěna na jedné straně silnice. Není účelem předpisů o hlídání válcovacích souprav, by byly zamezeny srážky mezi válcovací soupravou a blížícími se vozidly.

(Rozh. ze dne 8. ledna 1932, Rv I 1933/30.)